

Torben Hjul Andersens prædiken skærtorsdag

Taler

Torben Hjul Andersen
Domprovst over Haderslev Stift

Dato

28. marts 2024

Sted

Jegerup Kirke og Hertug Hans Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 13, vers 1-15

Salmer ved gudstjenesten i Jegerup Kirke

Han står på randen af sin grav
To tusind år blev skjult i mørket
Vor Herre Jesus i den nat

—

O glædelig dag

Du har åbnet din lysende bue
Lov og tak og evig ære ske dig

Salmer ved gudstjenesten i Hertug Hans Kirke

Tunge, mørke natteskyer
Kornet, som dør i jorden

—

O Jesus, på din alterfod

Som korn fra mange marker
Du, som gik foran os

- 1 For mange år siden prøvede jeg at få vasket tær af en helt ukendt kvinde og en anden lige så ukendt kvinde tørrede dem. Rundt omkring stod der mennesker og sang. Jeg sad på stolen og min kone, Jannie sad ved siden af, og vi havde fået besked på at tage sko og strømper af. De var også godt beskidte, for vi havde
- 5 siddet fast på vejen ud til den landsby, hvor vi var. Det var i begyndelsen af januar, i regntiden og foregik på Madagaskar, da vi var ude for at besøge datter og svigersøn der arbejdede som volontører på det teologiske fakultet. Der ude i landsbyen sad jeg nu på en gammel stol mellem min kone og min datter, mine mudrede sko var taget af, og mine næsten lige så mudrede bukseben var rullet
- 10 op, og de to ældre kvinder helt klædt i hvidt kom hen til os med en kande med behageligt lunkent vand, og en hældte vandet over medens den anden vaskede og bagefter kom endnu en kvinde i hvidt og tørrede mine fødder. Alt imedens der stod en stor gruppe af personer rundt omkring og sang salmer.
- 15 Det var på en gang særdeles grænseoverskridende, meget betagende og så rejste denne dag så mange spørgsmål i mig, som jeg slet ikke er færdig med at bearbejde.

20 Vi var blevet inviteret ud i en toby. En toby er en landsby, som er bygget og drives af den del af kirken, som hedder hyrdebevægelsen. Hyrdebevægelsen tager sig af de syge, fattige, besatte, og i en toby kan de komme og bo. Det var rektor på det teologiske fakultet, som havde inviteret os med ud i tobyen, og han smilede på en meget skæv måde, da han sagde, at han var spændt på, hvad vi ville
25 sige til det. Det smil kunne jeg helt og fuldt forstå, da vi sad på stolen, og kvinden vaskede mine fødder. Hun var helt tydelig fattig, og hun var tydelig også fattig i ånden for nu at bruge et bibelsk udtryk, men jeg sad på stolen og tænkte på, at der også var en rigdom på en anden måde.

30 Jeg er lige nødt til at forklare, at når vi havde mudrede sko og bukser, så skyldtes det, at vi havde siddet fast i kirkens firehjulstrækker på den 45 km lange tur ud til tobyen – der tog tre timer at køre.

Vi blev modtaget af lederen, en pensioneret præst – ældgammel og hans 90 årige
35 kone, der havde en tand i munden og et vidunderligt glimt i øjnene, og han fortalte om tobyen og hyrdebevægelsen, om hvordan nogen kom med børn og boede der et stykke tid, andre var gamle og ønske at dø i det fællesskab, man levede sammen, stærke og svage mellem hinanden og arbejdede sammen i et arbejdsfællesskab, og fyldte både kirke og spisehus. De var glade for at få gæster,
40 og de ønskede at behandle gæsterne som om det var Jesus der kom igen.

Noget grænseoverskridende og meget tankevækkende at sidde på stolen medens der blev vasket og 20 – 30 hvidklædte mennesker stod omkring og sang salmer – helt fantastisk smukt, firestemmigt. Men det var en dag fuld af spørgsmålstejn.

45 Hvorfor oplevede jeg det som lidt grænseoverskridende at få vasket fødder – når det nu var så behageligt? Jeg oplever, at det ofte kan være svært at tage imod. Det er lettere at hjælpe til og gøre noget for andre, men er meget svært at tage imod hjælp fra andre. Hvorfor har jeg det sådant? Måske er det svært for os at bede
50 om hjælp og tage imod hjælp, fordi vi dermed må vise vores svaghed, sårbarhed, skrøbelighed. Jeg vil hellere træde frem som stærk og som en der kan dele ud af mit overskud end være menneske med begrænsninger, svagheder, sårbarhed. At andre bøjer sig ned og vasker mine fødder vender op og ned på vores forestillingsverden. Det gjorde det også for disciplene den dag, så de protesterede – især Peter. Hvem ydede hjælp og hvem havde brug for hjælp – de
55 vante forestillinger blev vendt på hovedet. Vi hører i kirken om disciplenes liv

med Jesus og de bliver på den måde et forbillede, så Jesu ord om forbillede udvider sig dermed også til at vi både skal kunne hjælpe og tage imod hjælp.

60 Måske endda vaske fødder!

Vi sad midt i landsbyen og de stod og sang rundt omkring os. ”Jeg har givet jer et forbillede, for at I skal gøre, ligesom jeg har gjort mod jer.” Det var en meget konkret opfølgning. Og tilmed gik vi ind og spiste bagefter. Så jeg tænkte på

65 skærtorsdag denne januar dag; fodvaskning og spisning. Skal det være så konkret?

Jeg står ikke og ønsker mig, at vi skal kopiere denne madagassiske måde at møde hinanden på. Vi har forskellig kultur og forskelligt udtryk, men hvordan med

70 forholdet mellem den helt konkrete fysiske efterligning af den bibelske beretning og så vores mere symbolske tolkning. At blive udfordret på dette forhold mellem den direkte bogstavelige efterlevelse på rigtig mange områder og så den mere symbolske følgen efter i kald og stand er meget tankevækkende. Også på området fattigdom – der midt i landsbyen hvor man kom med det man

75 havde; penge, kræfter, fællesskab eller mangel på det samme, og lagde det hele i samme pulje. Hvad er fattigdom og hvad er rigdom?

Hvad betyder det for mig i mit liv, at Jesus bøjede sig ned og vaskede disciplenes fødder og sagde til dem, at han dermed havde givet dem et forbillede? Det

80 spørgsmål tumler jeg med – den dag i tobyen og stadig i dag. Det som det i hvert fald ikke betyder er at jeg bare skal klare mig selv og lade andre klare sig selv. Som i hele resten af Jesu virke peger han ind på forholdet mellem mennesker og forholdet til Gud.

Og dermed er jeg nået til den sidste overvejelse, som jeg vil dele i dag på

85 baggrund af en mere nutidig fodvaskning. De sagde at de ønskede at tage imod gæster, som om det var Jesus der kom igen. Den gnavede i mig. Der var en glæde og en hjertelig modtagelse, så man følte sig meget velkomne. Jesus vil få en stor modtagelse i den landsby når han kommer igen.

Det positive i det udtryk er bevidstheden om, at Jesus er med i det forhold vi har til hinanden. Vi kan ikke dele vores tilværelse op i vores velkendte kasser: Nu arbejder jeg. Nu er jeg far. Nu gør jeg noget for mennesker. Søndag tænker jeg på Gud. Kapper vi en af forbindelserne mellem Gud, mit medmenneske og mig,

95 så bliver spændvidden i mit liv mindre. Heri ligger også det som gnaver i mig:

Hvis jeg kun ser Jesus i mit medmenneske, så ser jeg ikke ham eller hende. Vi er i alle vores relationer; relationen til Gud, mit medmenneske, mig selv, den omgivende natur. Hvis ikke vi lever i alle vores relationer, men overbetoner en, så bliver mit liv mindre. Jeg vil gerne hilses på som en meget menneskelig gæst, sårbar og svag, som netop har behov for sammen med dem at undre mig over Guds nådefulde handlinger, så han bøjer sig over mit liv og gør det rent. Forundringen over den gåde og den nåde er rigelig stor.

Vi tog afsked og sangen fulgte os ud af landsbyen. Regnen var holdt op og vi kom sikkert gennem Madagaskars røde mudder, og de knækkede planker i broerne hen over floderne holdt til den tunge bil. Jeg kan stadig høre sangen, og jeg kan stadig ikke svare rektor på hans spørgsmål om hvad jeg tænker om det.

Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Skærtorsdag

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/torben-hjul-andersens-praediken-skaertorsdag>

125

130